

Редакцијски пречишћен текст

На основу члана 123. тачка 3. Устава Републике Србије, а у вези са чланом 7. Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС”, број 101/05),

Влада доноси

УРЕДБУ

о безбедности и здрављу на раду на привременим или покретним градилиштима

"Службени гласник РС", бр. 14 од 20. фебруара 2009, 95 од 17. децембра 2010, 35 од 29. априла 2023 - [др. закон](#), 76 од 13. септембра 2024.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом уредбом прописују се минимални захтеви које су инвеститор, односно заступник инвеститора за реализацију пројекта, координатор за безбедност и здравље на раду у фази израде пројекта, координатор за безбедност и здравље на раду у фази извођења грађевинских радова, послодавац и друга лица дужни да испуне у обезбеђивању примене превентивних мера на привременим или покретним градилиштима.

Члан 2.

Ова уредба се не примењује на надземну и подземну експлоатацију руда и дубинско бушење.

Члан 3.

Поједини изрази који се користе у овој уредби имају следеће значење:

- 1) привремена или покретна градилишта (у даљем тексту: градилишта), јесу сва градилишта, односно места у простору на којима се изводе радови наведени у Прегледу радова при изградњи објекта (Прилог 1);
- 2) инвеститор јесте правно лице, предузетник или физичко лице за чије потребе се гради објекат ;
- 3) заступник инвеститора за реализацију пројекта (у даљем тексту: заступник инвеститора) јесте правно лице, предузетник или физичко лице, које је у име инвеститора одговорно за израду пројекта и/или извођење радова и/или стручни надзор над извођењем радова;
- 4) координатор за безбедност и здравље на раду у фази израде пројекта (у даљем тексту: координатор за израду пројекта), јесте физичко лице које инвеститор, односно заступник инвеститора писменим актом одреди да, у току израде пројекта, обавља послове из члана 11. ове уредбе;
- 5) координатор за безбедност и здравље на раду у фази извођења радова (у даљем тексту: координатор за извођење радова), јесте физичко лице које инвеститор, односно заступник инвеститора писменим актом одреди да, у току извођења радова, обавља послове из члана 13. ове уредбе;
- 6) друго лице јесте предузетник који самостално обавља делатност и при томе радно не ангажује друга лица, односно који нема својство послодавца у складу са прописима у области безбедности и здравља на раду или** физичко лице које нема својство запосленог*;
- 7) рад на висини јесте сваки рад који запослени обавља користећи ослонце на висини два метра и више од чврсте подлоге при чему радни простор није заштићен од пада са висине.* ***

Израз – извођач радова, утврђен је прописима о планирању и изградњи.

Израз – послодавац, утврђен је Законом о безбедности и здрављу на раду.

Преглед радова при изградњи објекта (Прилог 1) одштампан је уз ову уредбу и чини њен саставни део.

*Службени гласник РС, број 98/2018

**Службени гласник РС, број 76/2024

II. ОДРЕЂИВАЊЕ КООРДИНАТОРА ЗА ИЗРАДУ ПРОЈЕКТА И КООРДИНАТОРА ЗА ИЗВОЂЕЊЕ РАДОВА

Члан 4.

Инвеститор, односно заступник инвеститора је дужан да одреди једног или више координатора за израду пројекта и једног или више координатора за извођење радова када на градилишту изводе или је предвиђено да ће радове изводити два или више извођача радова .

Обавезе инвеститора, односно заступника инвеститора, из става 1. овог члана, не односе се на изградњу објекта површине до 300 m², осим у случајевима када се изводе радови наведени у Прегледу радова при којима се појављује специфичан ризик од настанка повреда и оштећења здравља запослених (Прилог 2) или је при изградњи таквог објекта потребна Пријава градилишта (Прилог 3).

Преглед радова при којима се појављује специфичан ризик од настанка повреда и оштећења здравља запослених (Прилог 2) и Пријава градилишта (Прилог 3) одштампани су уз ову уредбу и чине њен саставни део.

*Службени гласник РС, број 98/2018

Члан 5.

Престао је да важи (види члан 112. Закона - 35/2023-49)

Члан 6.

Престао је да важи ранији став 1. (види члан 112. Закона - 35/2023-49)

Запослени код извођача радова не може бити одређен за координатора за извођење радова.

Члан 7.

Програм и начин* припреме и полагања стручног испита за обављање послова координатора за израду пројекта и стручног испита за обављање послова координатора за извођење радова из чл. 5. и 6. ове уредбе прописује министар надлежан за рад.

Управа за безбедност и здравље на раду организује припрему за полагање стручног испита за обављање послова координатора за израду пројекта и стручног испита за обављање послова координатора за извођење радова из чл. 5. и 6. ове уредбе.

Стручни испит за обављање послова координатора за израду пројекта и координатора за извођење радова полаже се у Управи за безбедност и здравље на раду пред одговарајућом комисијом коју образује министар надлежан за рад.

Брисан је ранији став 4. (види члан 5. Уредбе - 98/2018-8)

*Службени гласник РС, број 98/2018

III. ПЛАН ПРЕВЕНТИВНИХ МЕРА **БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ***

*Службени гласник РС, број 98/2018

Члан 8.

Инвеститор, односно заступник инвеститора је дужан да, пре почетка рада на градилишту, обезбеди да се изradi План превентивних мера **безбедности и здравља на раду*** (Прилог 5).

План превентивних мера **безбедности и здравља на раду*** (Прилог 5) из става 1. овог члана и техничка документација за изградњу објекта у складу са прописима о планирању и изградњи чине основу за процену ризика од настанка повреда и оштећења здравља на радним местима и у **радној средини**** на предметном градилишту.

Процена ризика, из става 2. овог члана, врши се у складу са прописима у области безбедности и здравља на раду, а начин и мере за њихово отклањање чине саставни део елабората о уређењу градилишта који израђује послодавац.

Инвеститор, односно заступник инвеститора је дужан да обезбеди да се изврше измене или допуне Плана превентивних мера **безбедности и здравља на раду*** (Прилог 5) из става 1. овог члана, услед насталих промена које утичу на примену мера за безбедан и здрав рад на градилишту, најкасније пет дана пре почетка обављања радова на које те промене утичу.

Послодавац је дужан да изврши корекцију мера за безбедан и здрав рад у складу са насталим променама које могу утицати на безбедност и здравље на раду.

План превентивних мера **безбедности и здравља на раду*** (Прилог 5) одштампан је уз ову уредбу и чини њен саставни део.

*Службени гласник РС, број 98/2018

**Службени гласник РС, број 76/2024

IV. ПРИЈАВА ГРАДИЛИШТА

Члан 9.

Инвеститор, односно заступник инвеститора је дужан да попуни Пријаву градилишта (Прилог 3) у случају када је на градилишту:

- 1) планирано трајање радова дуже од 30 радних дана и истовремено ради више од 20 запослених или
- 2) планираним обимом радова обухваћено више од 500 лица или дана.

Инвеститор, односно заступник инвеститора је дужан да попуни Пријаву градилишта (Прилог 3) без обзира на трајање радова и број запослених који изводе те радове, када се на градилишту изводе радови наведени у Прегледу радова при којима се појављује специфичан ризик од настанка повреда и оштећења здравља запослених (Прилог 2).

Инвеститор, односно заступник инвеститора је дужан да попуњену Пријаву градилишта (Прилог 3) достави надлежној инспекцији рада најкасније 15 дана пре почетка рада на градилишту, а копију Пријаве градилишта (Прилог 3) постави на видно место на градилишту.

Инвеститор, односно заступник инвеститора је дужан да ажурира Пријаву градилишта (Прилог 3) у случају промена које утичу на завршетак радова, увођење новог послодавца или другог лица или привремене обуставе радова на градилишту и да ажурирану Пријаву градилишта (Прилог 3) достави надлежној инспекцији рада најкасније у року од 15 дана од дана ажурирања, а копију ажуриране Пријаве градилишта (Прилог 3) постави на видно место на градилишту.

Инвеститор, односно заступник инвеститора дужан је да упозна координатора за извођење радова са увођењем послодавца или другог лица најкасније седам дана пре почетка њиховог рада на градилишту.**

*Службени гласник РС, број 76/2024

V. ФАЗА ИЗРАДЕ ПРОЈЕКТА

1. Примена начела превенције

Члан 10.

Инвеститор, односно заступник инвеститора је дужан да, у свим фазама припреме и израде пројекта, узима у обзир начела обезбеђивања превентивних мера, која су утврђена Законом о безбедности и здрављу на раду, а нарочито када:

- 1) одлучује о архитектонским, техничким, технолошким и/или организационим решењима, у циљу планирања различитих активности или фаза радова који треба да се изводе истовремено или један за другим;
- 2) процењује време потребно за завршетак тих радова или фаза радова.

Инвеститор, односно заступник инвеститора је дужан да, у свим фазама припреме и израде пројекта, води рачуна о потребној садржини Плана превентивних мера **безбедности и здравља на раду*** (Прилог 5) и докумената из члана 11. став 1. тачка 4) ове уредбе и њиховим изменама.

*Службени гласник РС, број 98/2018

2. Послови координатора за израду пројекта

Члан 11.

Координатор за израду пројекта обавља следеће послове:

- 1) врши координацију примене начела превенције у случајевима наведеним у члану 10. ове уредбе;
- 2) израђује План превентивних мера **безбедности и здравља на раду*** (Прилог 5) којим је одређено уређење градилишта и специфичне мере за безбедан и здрав рад на том градилишту;
- 3) води рачуна да се при изради Плана превентивних мера **безбедности и здравља на раду*** (Прилог 5), када је потребно, узму у обзир све индустријске активности у близини градилишта;
- 4) припрема документа, која у складу са карактеристикама пројекта, садрже релевантне информације из области безбедности и здравља на раду које је потребно узети у обзир у току извођења свих радова на градилишту.

План превентивних мера **безбедности и здравља на раду*** (Прилог 5), из става 1. тачка 2. овог члана, мора да садржи и специфичне мере за безбедан и здрав рад за радове наведене у Прегледу радова при којима се појављује специфичан ризик од настанка повреда и оштећења здравља запослених (Прилог 2).

*Службени гласник РС, број 98/2018

VI. ФАЗА ИЗВОЂЕЊА РАДОВА

1. Примена начела превенције

Члан 12.

За време извођења радова на градилишту, примењују се превентивне мере безбедности и здравља на раду, полазећи од начела утврђених Законом о безбедности и здрављу на раду, а нарочито мере које се односе на:

- 1) одржавање уређености и задовољавајућег нивоа чистоће градилишта;
- 2) избор локација радних места и обезбеђивање доступности тим радним местима одређивањем саобраћајних површина, пролаза, прелаза и сл., за запослене и опрему за рад;

- 3) утврђивање услова под којима се ради са разним материјалима;
- 4) одржавање у исправном стању средстава за рад и инсталација и спровођење превентивних и периодичних прегледа и **провере опреме за рад и прегледа и испитивања електричних и громобранских инсталација***, у циљу остваривања безбедних и здравих услова за рад на градилишту;
- 5) планирање и утврђивање површина и локација за складиштење разних материјала, а нарочито опасних материја;
- 6) утврђивање услова за уклањање употребљених опасних материја;
- 7) складиштење и одлагање или уклањање отпада и шута;
- 8) усклађивање времена потребног за извођење појединих врста и фаза радова сагласно прогресу извођења радова на градилишту;
- 9) сарадњу између послодаваца и других лица на градилишту;
- 10) индустријске активности у близини градилишта.

*Службени гласник РС, број 76/2024

2. Послови координатора за извођење радова

Члан 13.

Координатор за извођење радова обавља следеће послове:

1) врши координацију примене начела превенције у случајевима када се:

(1) одлучује о техничким, технолошким и/или организационим решењима, у циљу планирања различитих елемената или фаза радова који треба да се изводе истовремено или један за другим,

(2) процењују рокови потребни за завршетак тих радова или фаза радова;

2) координира реализацију планираних активности са циљем да се обезбеди да послодавци и друга лица:

(1) доследно примењују превентивне мере у складу са одредбама члана 12. ове уредбе,

(2) где је неопходно, примењују специфичне мере из Плана превентивних мера **безбедности и здравља на раду*** (Прилог 5);

3) предлаже покретање поступка израде измена или допуна Плана превентивних мера **безбедности и здравља на раду*** (Прилог 5) и докумената из члана 11. став 1. тачка 4) ове уредбе и обезбеђује податке потребне да се изврше те измене и допуне, узимајући у обзир настале промене на градилишту;

4) организује сарадњу и међусобно обавештавање свих послодаваца и других лица који истовремено или један за другим изводе радове на градилишту, врши координацију њихових активности у погледу спровођења мера за безбедност и здравље на раду ради спречавања настанка повреда на раду и професионалних болести;

5) обезбеђује да сви послодавци и друга лица на градилишту буду упознати са Планом превентивних мера **безбедности и здравља на раду*** (Прилог 5), односно са његовим изменама или допунама;

6) координира споразуме ради провере да се радне активности изводе правилно;

7) предузима мере ради обезбеђивања да приступ на градилиште имају само лица која имају дозволу да могу да уђу на градилиште;

8) обавештава надлежну инспекцију рада о случајевима када послодавци и друга лица не примењују мере за безбедан и здрав рад;*

9) врши непосредну контролу градилишта на коме врши координацију, и то:**

(1) свакодневно на изградњи објеката који су према пропису којим се уређује планирање и изградња одређени као објекти од посебног значаја за Републику Србију, код који се због сложености њиховог извођења појављује специфичан ризик по безбедност и здравље запослених и других лица,**

(2) свакодневно када се издаје дозвола за рад за извођење радова на висини, у дубини, у скученом простору, у простору са потенцијално експлозивним атмосферама, на енергетском објекту, при коришћењу опасне хемијске материје, рад у зонама у којима је присутна озбиљна, неизбежна или непосредна опасност или штетност која може да угрози здравље запосленог,**

(3) за остала градилишта према организацији и технологији извођења радова из Плана превентивних мера безбедности и здравља на раду, а најмање једном у пет радних дана.**

10) води* извештај о контроли** градилишта (Прилог 6) и упознаје инвеститора, односно заступника инвеститора о променама на градилишту.*

Извештај о контроли градилишта води се у папирном облику или електронским путем. Извештај о контроли градилишта (прилог 6) одштампан је уз ову уредбу и чини њен саставни део.**

*Службени гласник РС, број 98/2018

**Службени гласник РС, број 76/2024

VII. ОДГОВОРНОСТ ИНВЕСТИТОРА, ОДНОСНО ЗАСТУПНИКА ИНВЕСТИТОРА, ПОСЛОДАВЦА И ДРУГИХ ЛИЦА

Члан 14.

Одређивање координатора, за обављање послова из чл. 11. и 13. ове уредбе, не ослобађа инвеститора, односно заступника инвеститора одговорности које имају у вези са обављањем тих послова.

Инвеститор, односно заступник инвеститора не могу своје обавезе и одговорности прописане овом уредбом пренети на послодавца.

Обезбеђивање спровођења одредаба чл. 11. и 13. ове уредбе, не утиче на обавезе и одговорности послодавца и других лица на градилишту, у вези са применом мера безбедности и здравља на раду.

VIII. ОБАВЕЗЕ ПОСЛОДАВЦА

1. Опште обавезе

Члан 15.

Послодавац је дужан да:

1) обезбеди запосленом рад на радном месту и у **радној средини**** на којима су примењене мере безбедности и здравља на раду, а нарочито да при примени превентивних мера у складу са одредбама члана 12. ове уредбе, спроводи мере за безбедан и здрав рад утврђене у Прегледу мера за безбедан и здрав рад на привременим и покретним градилиштима (Прилог 4);

2) при извођењу радова на градилишту узима у обзир инструкције и упутства које добија од координатора за израду пројекта и координатора за извођење радова, као и да сарађује са другим послодавцима и лицима у примени мера безбедности и здравља на раду.

Сви послодавци на градилишту су дужни да се упознају са Планом превентивних мера **безбедности и здравља на раду*** (Прилог 5), односно његовим изменама и допунама о чему писмено извештавају инвеститора, односно заступника инвеститора.

Преглед мера за безбедан и здрав рад на привременим и покретним градилиштима (Прилог 4) одштампан је уз ову уредбу и чини њен саставни део.

*Службени гласник РС, број 98/2018

**Службени гласник РС, број 76/2024

2. Обавештавање запослених

Члан 16.

Послодавац је дужан да запосленима или њиховим представницима за безбедност и здравље на раду обезбеди све информације које се односе на безбедност и здравље на раду, а нарочито о мерама које се предузимају у циљу остваривања безбедних и здравих услова за рад на градилишту.

Информације морају бити разумљиве запосленима на које се односе.

3. Консултовање и сарадња са запосленима*

*Службени гласник РС, број 76/2024

Члан 17.*

Консултовање и сарадња са запосленима и/или њиховим представницима за безбедност и здравље на раду код послодаваца који обављају своје активности на радном месту у радној средини на градилишту спроводи се у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду у вези са свим питањима која се односе на безбедност и здравље на раду на градилишту, а нарочито када се ради о примени одредаба чл. 12, 13. и 15. ове уредбе, водећи рачуна о ризицима од настанка повреда и оштећења здравља запослених и величини градилишта.*

*Службени гласник РС, број 76/2024

IX. ОБАВЕЗЕ ДРУГИХ ЛИЦА НА ГРАДИЛИШТУ

Члан 18.

Друга лица која учествују у раду на градилишту дужна су да примењују прописе из области безбедности и здравља на раду, друге прописе и мере из Прегледа мера за безбедан и здрав рад на привременим и покретним градилиштима (Прилог 4) ове уредбе, као и да узимају у обзир инструкције и упутства координатора за израду пројекта и координатора за извођење радова и сарађују са другим послодавцима и лицима у примени мера за безбедан и здрав рад.

X. НАДЗОР

Члан 19.

Инспекцијски надзор над применом ове уредбе врши министарство надлежно за рад – Инспекторат за рад, у складу са законом.

XI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 20.

Новчаном казном од 800.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај инвеститор, односно заступник инвеститора, са својством правног лица:

1) ако не одреди једног или више координатора за израду пројекта и једног или више координатора за извођење радова, када на градилишту радове изводи или је предвиђено да ће радове изводити два или више извођача радова (члан 4. став 1);

2) ако не обезбеди да се, пре почетка рада на градилишту, изради План превентивних мера **безбедности и здравља на раду*** (члан 8. став 1);

3) ако не обезбеди да се изврше измене или допуне Плана превентивних мера **безбедности и здравља на раду***, услед насталих промена које утичу на примену мера за безбедан и здрав рад на градилишту, најкасније пет дана пре почетка обављања радова на које те промене утичу (члан 8. став 4);

4) ако не достави попуњену Пријаву градилишта надлежној инспекцији рада најкасније 15 дана пре почетка рада градилишта, као и ако копију Пријаве градилишта не постави на видно место на градилишту (члан 9. став 3);

5) ако не ажурира Пријаву градилишта у случају промена које утичу на рок завршетка радова, у случају увођења новог послодавца или другог лица или привремене обуставе радова на градилишту, као и ако ажурирану пријаву градилишта не достави надлежној инспекцији рада најкасније у року од 15 дана од дана ажурирања, а копију ажуриране Пријаве градилишта не постави на видно место на градилишту (члан 9. став 4);

6) ако нису обављени послови из чл. 11. и 13. ове уредбе, за чије обављање је био дужан да одреди координатора за израду пројекта и координатора за извођење радова.

Новчаном казном од 400.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана, инвеститор, односно заступник инвеститора, са својством предузетника.

Новчаном казном од 40.000 до 50.000 динара, казниће се за прекршај, из става 1. овог члана, директор односно друго одговорно лице у правном лицу.

Новчаном казном од 40.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај, из става 1. овог члана, инвеститор, односно заступник инвеститора, са својством физичког лица.

*Службени гласник РС, број 98/2018

Члан 21.

Новчаном казном од 800.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај послодавац са својством правног лица:

1) ако не спроводи мере за безбедан и здрав рад утврђене у Прегледу мера за безбедан и здрав рад на привременим и покретним градилиштима (члан 15. став 1. тачка 1);

2) ако писмено не извести инвеститора, односно заступника инвеститора да се упознао са Планом превентивних мера **безбедности и здравља на раду***, односно његовим изменама и допунама (члан 15. став 2).

Новчаном казном од 400.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај, из става 1. овог члана, послодавац са својством предузетника.

Новчаном казном од 40.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај, из става 1. овог члана, директор односно друго одговорно лице у правном лицу.

*Службени гласник РС, број 98/2018

Члан 22.

Новчаном казном од 400.000 до 600.000 динара казниће се за прекршај послодавац са својством правног лица ако запосленима или њиховим представницима не обезбеди све информације о мерама које је предузео у циљу остваривања безбедних и здравих услова за рад на градилишту (члан 16).

Новчаном казном од 200.000 до 300.000 динара, казниће се за прекршај из става 1. овог члана, послодавац са својством предузетника.

Новчаном казном од 30.000 до 40.000 динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана, директор односно друго одговорно лице у правном лицу.

Члан 23.

Новчаном казном од 40.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај физичко лице које нема својство послодавца у складу са прописима у области безбедности и здравља на

раду или које нема својство запосленог, ако не примењује мере из Прегледа мера за безбедан и здрав рад на привременим и покретним градилиштима (члан 18).

Члан 24.

Новчаном казном од 40.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај координатор за израду пројекта, са својством физичког лица:

- 1) ако не врши координацију примене основних начела превенције из ове уредбе (члан 11. став 1. тачка 1);
- 2) ако не изради План превентивних мера **безбедности и здравља на раду*** (члан 11. став 1. тачка 2);
- 3) ако не припреми документа, која у складу са карактеристикама пројекта, садрже релевантне информације из области безбедности и здравља на раду које је потребно узети у обзир у току извођења свих радова на градилишту (члан 11. став 1. тачка 4).

*Службени гласник РС, број 98/2018

Члан 25.

Новчаном казном од 40.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај координатор за извођење радова, са својством физичког лица, ако не обавља послове прописане овом уредбом (члан 13).

XII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 26.

Посебне мере и нормативи заштите на раду на градилиштима који су прописани Правилником о заштити на раду при извођењу грађевинских радова („Службени гласник РС”, број 53/97) примењују се, уколико нису у супротности са мерама утврђеним у Прегледу мера за безбедан и здрав рад на привременим и покретним градилиштима (Прилог 4).

Члан 27.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, изузев одредаба члана 4. ст. 1. и 2, члана 8. и чл. 10–13. које ступају на снагу **1. јула 2011. године***.

*Службени гласник РС, број 95/2010

05 број 110-685/2009

У Београду, 13. фебруара 2009. године

Влада

Први потпредседник Владе –
заменик председника Владе,

Ивица Дачић, с.р.

Прилози

НАПОМЕНА ИЗДАВАЧА:

Уредбом о изменама и допунама Уредбе о безбедности и здрављу на раду на привременим или покретним градилиштима ("Службени гласник РС", број 98/2018) додат је Прилог 6 - Евиденција о обиласку градилишта (види члан 10. Уредбе - 98/2018-8)

Уредбом о изменама и допунама Уредбе о безбедности и здрављу на раду на привременим или покретним градилиштима ("Службени гласник РС", број 76/2024) измењен је и допуњен Прилог 4 - Преглед мера за безбедан и здрав рад на привременим и покретним градилиштима и измењен Прилог 6 (види чл. 7. и 8. Уредбе - 76/2024-3)

Прилог 1 - Преглед радова при изградњи објекта

Прилог 2 - Преглед радова при којима се појављује специфичан ризик од настанка повреда и оштећења здравља запослених

Прилог 3 - Пријава градилишта

Прилог 4 - Преглед мера за безбедан и здрав рад на привременим и покретним градилиштима

Прилог 5 - План превентивних мера

Прилог 6 - Евиденција **оконтроли*** градилишта